



Trepartsaftale om elevløn og flere lærepladser på social- og sundhedsuddannelserne samt flere lærepladser på den pædagogiske assistentuddannelse

Regeringen, KL, Danske Regioner, FH og FOA er enige om, at det er en central prioritering, at der uddannes flere social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter og flere pædagogiske assistenter.

18. december 2025

Trepartsaftalen ligger i forlængelse af de politiske aftaler, som regeringen og Folketingets partier har indgået i 2024 og 2025 samt håndslag om *Fælles ansvar og retning for kvalitetsløft af erhvervsuddannelserne* fra 2025. Alle disse aftaler har fokus på at understøtte uddannelse af flere faglærte, herunder ved at mindske frafaldet på uddannelserne.

Der gør sig forskellige forhold gældende for lærepladssituationen på hhv. social- og sundhedsuddannelserne og den pædagogiske assistentuddannelse, hvorfor uddannelserne behandles hver for sig i nedenstående aftale.

Flere lærepladser og elevløn på social- og sundhedsuddannelserne

Der blev den 14. juni 2021 indgået en 5-årig *lærepladsaftale om uddannelserne til social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistent for 2022-2026*, hvori regeringen, KL, Danske Regioner og FOA blev enige om en minimumsdimensionering for antallet af lærepladser på uddannelserne til social- og sundhedshjælpere og social- og sundhedsassistent.

I den politiske *Aftale om flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere til vores sundhedsvæsen og ældrepleje* fra januar 2024 fremgår det, at regeringen vil indkalde arbejdsmarkedets parter til forhandlinger om en ny trepartsaftale om lærepladser på social- og sundhedsuddannelserne og løn på grundforløbets 2. del på social- og sundhedshjælperuddannelsen.

Parterne noterer sig, at der de seneste år er igangsat en lang række initiativer til at modvirke frafald på social- og sundhedsuddannelserne. I den 5-årige lærepladsaftale fra juni 2021 var man enige om at styrke indsatsen for at nedbringe frafald på social- og sundhedsuddannelserne, bl.a. ved at understøtte samarbejdet mellem skoler og oplæringssteder. Med *Aftale om flere social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere til vores sundhedsvæsen og ældrepleje* fra januar 2024, blev der blandt andet

afsat 89,8 mio. kr. (2024-pl) årligt fra 2025 og frem til et permanent taxameterløft for social- og sundhedsuddannelserne, som skal understøtte et økonomisk råderum og give social- og sundhedsskolerne frihed til at igangsætte lokale initiativer, der styrker rekruttering, kvalitet og gennemførelse på uddannelserne.

Ligeledes blev der med denne aftale – og med *Aftale om en markant styrkelse af erhvervsuddannelserne* fra maj 2026 – afsat midler til en række vigtige tiltag, herunder bedre vejledning til eleverne under oplæring, målrettet sprogstøtte samt et styrket arbejde med specialpædagogisk støtte (SPS).

Som opfølgning på disse aftaler er der indgået et håndslag mellem regeringen, arbejdsmarkedets parter og erhvervsskolerne. Med håndslaget forpligter parterne sig til at forfølge intentionerne og hensigterne i de politisk indgåede aftaler om erhvervsuddannelserne. Parterne vil som led i håndslaget drøfte de tilgængelige nøgletal, der skal anvendes som led i den politiske opfølgning med aftalepartierne.

Børne- og Undervisningsministeriet vil følge implementeringen af bl.a. frafaldsinitiativerne som led i opfølgningen på såvel trepartsaftaler som de politiske aftaler med henblik på, at initiativerne får den ønskede effekt. Ministeriet har i den sammenhæng en særlig opmærksomhed på implementeringen af et "digitalt uddannelsesoverblik" (DUO) på lærepladsen.dk. DUO forventes idriftsat inden udgangen af 2026. Derudover forventer ministeriet i december 2025 at udsende en vejledning til alle erhvervsskoler om behandling og videregivelse af elevoplysninger fra erhvervsskoler til oplæringsvirksomheder i henhold til GDPR-reglerne. Dette med henblik på at efterleve ambitionerne i det nationale rammepapir om at sikre en systematisk udveksling af oplysninger om de elever, der starter ved hvert optag, hvormed kommunerne og regionerne kan få bedre forudsætninger for sammen med skolerne at planlægge og tilrettelægge elevernes uddannelsesforløb.

Med SOSU-aftalen fra 2024 blev der afsat midler til sprogstøtte, som skal følge eleverne både på skolen og i oplæringen. En pilotafprøvning af sprogstøtteinitiativet er evalueret i 2025 i forbindelse med ministeriets igangsatte forsøgs- og udviklingsprojekt, der har til formål at videreudvikle og evaluere indsatser, som kan øge gennemførelsen på social- og sundhedsuddannelserne. Med afsæt i de udfordringer, der påpeges i evalueringen, vil Børne- og Undervisningsministeriet primo 2026 indkalde Danske SOSU-skoler til et møde med henblik på at understøtte, at sprogstøtten bliver implementeret efter hensigten. Der lægges desuden op til en bredere evaluering af sprogstøtteinitiativet i 2027.

Derudover noterer parterne sig, at der fra alle parter fortsat bliver gjort en stor indsats for at øge rekrutteringen til uddannelserne. Parterne er enige om, at forventningen om reduceret frafald i kombination med potentiale for øget tilgang giver grundlag for at øge minimumsdimensioneringen.

1. Lærepladser på social- og sundhedsuddannelserne

Mangel på lærepladser må ikke være en barriere for at tage en social- og sundhedsuddannelse. Parterne ønsker at sikre en langsigtet løsning, der giver stabilitet for den enkelte elev og for planlægningen på skoler og oplæringssteder. Derfor indgås aftalen om lærepladser på SOSU-uddannelserne for perioden 2027-2031.

Parterne er enige om:

1. På uddannelsen til social- og sundhedsassistent forpligter kommunerne og regionerne sig til som minimum at tilvejebringe 6.500 lærepladser, årligt i aftaleperioden, inkl. euv1-elever¹.
2. På uddannelsen til social- og sundhedshjælper forpligter kommunerne sig til som minimum at tilvejebringe 4.500 lærepladser årligt i aftaleperioden, inkl. euv1-elever.
3. Parterne mødes i 2029 og følger op på udviklingen i tilgang, frafald og gennemførelse på SOSU-uddannelserne med afsæt i relevant data om niveauet for tilgang og frafald samt niveauet for indgåede uddannelsesaftaler fordelt på elevtyper, herunder niveauet af euv1-elever relativt til øvrige elevtyper.
4. At ambitionen fortsat er en bred sammensætning af elevtyper på SOSU-uddannelserne ift. erfaring og alder.

Som led i at understøtte god implementering af de allerede aftalte initiativer på SOSU-området og skabe mere sammenhængende uddannelsesforløb, der bidrager til at nedbringe frafaldet, er parterne enige om, at der etableres et rejsehold i relation til SOSU-uddannelserne med inspiration fra FGU-rejseholdet. Rejseholdet skal ved besøg hos SOSU-skolerne og ved dialog med SOSU-skolerne og oplæringsvirksomhederne generere viden og erfaringer om status for arbejdet med eksisterende initiativer samt indsamle viden om konkrete muligheder og løsninger i det lokale uddannelsessamarbejde. Rejseholdet forankres i SEVU og udgifter til etablering og løbende drift af sekretariatet finansieres inden for SEVU's eksisterende ramme. Børne- og Undervisningsministeriet finansierer honorarer til rejseholdets udpegede medlemmer og vil derudover deltage i rejseholdets konkrete besøg. Rejseholdet etableres hurtigst muligt i 2026.

2. Løn under uddannelse på social- og sundhedsuddannelserne

Det er med *Trepartsaftale om styrket rekruttering til det offentlige arbejdsmarked* af 21. november 2020 aftalt, at kommunerne fra 1. juli 2021 har forpligtet sig til at ansætte elever på 25 år eller derover på social- og sundhedsassistentuddannelsen allerede fra begyndelsen af grundforløbs 2. del. Denne forpligtelse sikrer, at de voksne elever på social- og sundhedsassistentuddannelsen får løn under grundforløbet.

¹ Lovgivningsmæssigt er euv1-forløb en mulighed på uddannelsen til social- og sundhedsassistent, men i praksis er der stort set ingen euv1-elever, da uddannelsens krav til forskellige oplæringsområder gør, at meget få ansøgere vil have grundlag for at blive optaget som euv1-elev, dvs. mindst to års relevant erhvervs erfaring.

Parterne er enige om:

1. Kommunerne i perioden fra den 1. januar 2027 til og med den 31. december 2029 midlertidigt og ekstraordinært forpligter sig til at ansætte voksne elever på 25 år og derover på social- og sundhedshjælperuddannelsen med løn fra begyndelsen af grundforløbs 2. del. Arbejdsgiverne vil have adgang til AUB-lønrefusion for lønudgifter under skoleperioder efter de allerede gældende regler. Det er fortsat arbejdsgiver, der vurderer, om en elev kan tilbydes ansættelse.
2. Der vil i 2030 blive gennemført en evaluering/afdækning med henblik på en drøftelse af ordningens effekter i forhold til tilgang og frafald på social- og sundhedshjælperuddannelsen.

Parterne noterer sig, at regeringen vil overføre de forventede statslige mindreudgifter til SU på 19,1 mio. kr. årligt i 2027-2029, som følge af at flere elever på social- og sundhedshjælperuddannelsen fremadrettet forventes at modtage løn i stedet for SU under grundforløbs 2. del, til Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB). De forventede merudgifter til lønrefusion i regi af AUB finansieres via det fleksible AUB-bidrag.

Flere lærepladser på den pædagogiske assistentuddannelse

I den politiske *Aftale om en markant styrkelse af erhvervsuddannelserne* fra maj 2025 fremgår det, at regeringen - som led i trepartsforhandlingerne om elevløn og flere lærepladser på social- og sundhedsuddannelserne - vil understøtte flere lærepladser på den pædagogiske assistentuddannelse. Aftalen skal ses i lyset af regeringens fokus på at understøtte og løfte kvaliteten i dagtilbud, herunder behovet for at sikre mere pædagogisk personale til at løfte den pædagogiske opgave.

1. Lærepladser på den pædagogiske assistentuddannelse

For at styrke kvaliteten i dagtilbuddene er der brug for mere pædagogisk uddannet personale, hvilket bl.a. kan understøttes gennem oprettelsen af flere lærepladser til elever på den pædagogiske assistentuddannelse. Der har tidligere været aftalt flerårige minimumsdimensioneringsaftaler for den pædagogiske assistentuddannelse. Den første trepart blev indgået i 2007 og bestod af en årlig minimumsdimensionering på 1.000 lærepladser i perioden 2008-2015. I 2016 blev det i trepart aftalt, at kommunerne forpligtede sig på at tilvejebringe 700 uddannelsesaftaler pr. år i perioden 2017-2018. Dette blev med trepartsaftale fra 2018 videreført til også at gælde i 2019.

Med *Trepartsaftale om styrket rekruttering til det offentlige arbejdsmarked* fra november 2020 aftalte regeringen, KL, Danske Regioner og FH at drøfte en ny flerårig dimensioneringsaftale for den pædagogiske assistentuddannelse, når aftalen om minimumsnormeringer er trådt i kraft. Aftalen om lærepladser på den pædagogiske assistentuddannelse indgås for perioden 2027-2029. Parterne mødes igen i 2029 og drøfter erfaringer med aftalen. Drøftelsen vil ske på baggrund af relevant data om tilgang,

frafald, niveau for indgåede uddannelsesaftaler fordelt på elevtyper, inklusiv euv1-elever, og ledighed blandt nyuddannede pædagogiske assistenter.

Parterne er enige om:

1. På uddannelsen til pædagogisk assistent forpligter kommunerne sig til som minimum at tilvejebringe 2.000 lærepladser årligt i aftaleperioden, inkl. euv1-elever.
2. At følge udviklingen i niveauet af euv1-elever mht. tilgang og niveau for indgåede uddannelsesaftaler relativt til andre elevtyper igennem aftaleperioden monitoreret via en årlig opgørelse i 2028 og 2029.
3. At ambitionen fortsat er en bred sammensætning af elevtyper på uddannelsen til pædagogisk assistent ift. erfaring og alder.

Derudover er parterne enige om i fællesskab at gøre en indsats for i højere grad at udbrede kendskabet blandt elever, skoler og oplæringssteder til den nuværende mulighed for tilrettelæggelse af uddannelsen med oplæringsperioder på flere områder. Dette både for at give eleverne indsigt i flere pædagogiske arbejdsområder og for at styrke oplæringskapaciteten i kommuner og regioner. I forlængelse heraf uddanner og ansætter regionerne pædagogiske assistenter på et niveau, der understøtter den regionale drift.

Børne- og undervisningsministeren træffer efter indstilling fra Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU) beslutning om den årlige kvotedimensionering af erhvervsuddannelserne. FOA og KL er enige om, at de som led i kvotedimensioneringen af PAU i aftaleperioden via REU indstiller en årlig dimensioneringskvote for optag på grundforløb 2 på 1.755 til ministerens godkendelse. Parterne er derudover enige om, at det samlede optag på grundforløbets 2. del skal afspejle behovet for uddannede og udbuddet af lærepladser, og at SOSU-skolerne skal tage hensyn hertil ved fastsættelsen af optaget.

Parterne bag aftalen er endvidere enige om, at ovenstående kvotedimensionering samt minimumsdimensionering af lærepladser ikke ændrer på, at kvalificerede euv1-elever, kan optages i aftaleperioden.